Cumhuriyet Dönemi Saf Şiir Anlayışı

1. Artık demir almak günü gelmişse zamandan
Meçhule giden bir gemi kalkar bu limandan.

Hiç yolcusu yokmuş gibi sessizce alır yol;
Sallanmaz o kalkışta ne mendil, ne de bir kol.

Rıhtımda kalanlar bu seyahatten elemli,
Günlerce siyah ufka bakar gözleri nemli,

Biçare gönüller! Ne giden son gemidir bu!
Hicranlı hayatın ne de son matemidir bu.

Bu parçada aşağıdaki edebî akımların hangisinin etkisi söz konusudur?

A) Sembolizm B) Parnasizm C) Sürrealizm
C) Dadaizm E) Fütürizm

2. Söyle sevda içinde türkümüzü
Aç bembeyaz bir yelken
Neden herkes güzel olmaz
Yaşamak bu kadar güzelken

İnsan dallarla, bulutlarla bir,
Aynı mavilikten geçmiştir.
İnsan nasıl ölebilir
Yaşamak bu kadar güzelken?

Bu parçanın teması aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tabiat sevgisi B) Ölüm korkusu
C) Yaşama sevinci D) Yalnızlık korkusu
E) Memleket özlemi

3. Aşağıdaki dizelerin hangisinde somutlamaya başvurulmuştur?

A) Dolu rüzgârla çıkıp ufka giden yelkenli
Gidişin seçtiğin akşam saatinden belli

B) Yürü! Hür maviliğin bittiği son hadde kadar
İnsan âlemde hayal ettiği müddetçe yaşar

C) Uluslar sarı, kara, ak, kızıl… uzanmış birer el
Toplanacak, verilecek yaşama var, sevgi var

D) Yolunu gözlüyor lamba ve merdiven
Susmuş ninnilerle gıcırdıyor beşik

E) Duyuluyor zamanın tahtayı kemirdiği
Tavan aralarında, tavan aralarında

4. Işıklar ipek olur
Yapraklar çiçek olur
Çalılar petek olur
Dolar kuru dereler.

Bu dizelerdeki kafiyenin türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yarım B) Tam C) Zengin
D) Tunç E) Cinaslı

5. Az kelimeyle çok şey söylemekten yana olan, söylediklerinin ses ve çağrışım bakımından zenginliğine önem veren Cahit Sıtkı'nın şiirlerinde kuvvetli bir yaşama sevgisi hissedilir.

Buna göre aşağıdaki dizelerden hangisi Cahit Sıtkı'ya ait bir şiirden alınmış olabilir?

A) Her mihnet kabulüm, yeter ki
Gün eksilmesin penceremden.

B) Ölçüler değişti, dünya ufaldı,
Geçiyor saatler, günler uçarak.

C) Nedense unutamadık gitti,
Unutulacak bütün şeyleri.

D) Aydınlık olsa da bir, olmasa da,
Hatta bence olmasa daha iyi.

E) Çisil çisil yağmur sonrası
Gün ışığını aramak boşuna

6. Yıllar bir gözyaşı olup da kaymış
Bu eski heykelin yanaklarında
Yapraktan saçını yerlere yaymış
Sonbahar ağlıyor ayaklarında

Bu dörtlükte,

I. Ölçü
II. Redif
III. Kafiye
IV. Asonans

ögelerinden hangileri ahenk unsuru olarak kullanılmıştır?

A) Yalnız I. B) I ve III. C) II ve III.
D) I, II ve III. E) III ve IV.

7. Artık donuk bir cam var mavi gökler yerinde
Güneşi benden çalan o sıcak bakışlardır
Ve yazı o götürdü mutlak beraberinde

Bu parçadaki altı çizili sözcüğün anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sıcak yer
B) Havadaki yüksek ısı
C) Dostça olan, sevgi dolu
D) Isısı yüksek olan, çok ısınmış
E) Yakmayacak derecede ısısı olan

8. Beyaz beyazdı bulutlar,
Gölgeler buğulu, derin;
Ah o hiç dinmeyen rüzgâr
Ve uykusu çiçeklerin

Bu dizelerde altı çizili kelime grubunda aşağıdakilerden hangisi vardır?

A) Ad aktarması
B) Güzel adlandırma
C) Kişileştirme
D) Dolaylama
E) Somutlama

9. Millî Mücadele'nin heyecanlı yıllarında, (1901-1962) millî duyguları derinden yaşaması, hayatta asla feda edilemeyecek değerleri tanıması onun sadece şiirlerine değil, roman ve hikâyelerine hatta denemelerine derinden tesir etmiştir. Zaman, ruh ve aşk kavramlarının zengin imajlarla işlendiği şiirlerini yazmakta son derece titiz davranmıştır. Öğrencisi olduğu Yahya Kemal'e hayranlığına rağmen belki de onun taklitçisi durumuna düşmemek için tarih atmosferini şiirinden uzak tutmuşsa da yine en çok, "Bursa'da Zaman" şiiriyle tanınır. Zamanı, geçmiş, yaşanan an ve geleceğin birlikte idrak edildiği bir bütün hâlinde görür. Başlangıçta heceyi kullanmasına rağmen, sonraları serbest şiire geçmiştir. Folklordan daima uzak durmuştur. Yahya Kemal ve Valery'den aldığı "mükemmellik"anlayışına ulaşma çabasında rüya ve masaldan hareketle duygu ve düşüncelerini "ses" hâline getirir. Varlığın sırlarını sembollerle anlatır.

Bu parçada tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Cahit Sıtkı Tarancı
B) Ahmet Hamdi Tanpınar
C) Necip Fazıl Kısakürek
D) Fazıl Hüsnü Dağlarca
E) Ahmet Muhip Dıranas

10. Necip Fazıl, ilk dönem şiirlerinde şekille muhtevayı birbirini tamamlayan, birbirinden ayrılmaz unsurlar olarak değerlendirmiştir. Bu tarz şiirin özellikleri sonraki şiirlerinde de görülür. Daha çok, muhtevaya dayanan bir şiir kurma çabası içinde olmasına rağmen şeklin edebî eser üzerindeki belirleyiciliğine dikkat etmiş ve şeklin sağladığı imkânlardan geniş ölçüde yararlanma yoluna gitmiştir. Onun şiirlerinde lafı uzatma, fazla söz, açıklayıcı ve yorumlayıcı bilgi, hikâye etme, espriye başvurma, zekâ oyununa gitme yoktur. Yahya Kemal'de olduğu gibi "mükemmel" olanı yakalamaya çalışmıştır.

Bu parçada sözü edilen sanatçının benimsediği şiir anlayışı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Saf şiir
B) Toplumcu şiir
C) Birinci Yeni
D) İkinci Yeni
E) Divan şiiri

11. Gün çekildi pencerelerden;
Aynalar baştan başa tenha.
Ses gelmez oldu bahçelerden;
Gök kubbesi döndü siyaha.

Bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Sade bir dil kullanılmıştır.
B) Hece ölçüsü kullanılmıştır.
C) Redif ve kafiye kullanılmıştır.
D) Çapraz kafiye düzeniyle yazılmıştır.
E) Düşsel ögeler ve bireysellikten uzak durulmuştur.

12. Selam olsun bizden güzel dünyaya
Bahçelerde hâlâ güller açar mı?
Selâm olsun sonsuz güneşe, aya
Işıklar, gölgeler suda oynar mı?
Hepsi güzeldi kar, tipi, fırtına
Günlerin geçişi ardı ardına.
Hasretiz bir kanat şakırtısına
Mavi gökte kuşlar yine uçar mı?
Uzak, çok uzağız şimdi ışıktan,
Çocuk sesinden, gül ve sarmaşıktan,
Dönmeyen gemiler olduk açıktan,
Adımızı soran, arayan var mı?

Aşağıdakilerin hangisinde bu parçada şairin seslendiği varlıklar bir arada verilmiştir?

A) Dünya - güneş - ay
B) Gül - çocuk - gökyüzü
C) Kar - tipi - fırtına
D) Işık - su - kuş
E) Gemi - gölge - sarmaşık

